

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

învinuirea lui

Octavian (Dan) Matcaș

(art. 171 alin. (1), 187 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal)

*(Dosarul nr. Ira-1219/2023
Nr. PIGD 1-21022597-01-Ira-28072023)*

Recurs depus până la 01 septembrie 2023; dezacordul cu pedeapsa individualizată legal nu se încadrează în temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) sau 10) CPP; dezacordul cu motivarea deciziei instanței de apel nu se încadrează în temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP.

12 martie 2025

Au examinat anterior cauza judecătorești:

Instanța de fond: Mihail Bușuleac

Instanța de apel: Galina Vavrin, Ion Dănăilă, Evghenii Dvurecenshii

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Octavian (Dan) Matcaș,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte,*

Ghenadie Eremciuc,

Vladislav Gribincea, *judecători,*

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Octavian (Dan) Matcaș s-a născut în anul 1998 în r. Cahul. El a fost învinuit, în temeiul art. 171 alin. (1), 187 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal (viol și jaf).

2. Octavian (Dan) Matcaș a fost apărat de avocatul Vitalie Ciudin.

3. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură generală. Octavian (Dan) Matcaș a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. d), e), f) și 171 alin. (1) Cod penal, iar în baza art. 84 alin. (1) Cod penal, i-a fost aplicată pedeapsa definitivă de șase ani de închisoare în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă. La 26 aprilie 2023, Curtea de Apel Cahul a admis apelurile, a casat parțial sentința în latura penală și a pronunțat o nouă hotărâre prin care Octavian (Dan) Matcaș a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor incriminate și, conform art. 84 alin. (1) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa definitivă de cinci ani și trei luni de închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

4. La 13 iulie 2023, avocatul Vitalie Ciudin a depus recurs în care solicită casarea decizie cu adoptarea unei noi hotărâri de achitare a condamnatului pe art. 187 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal, iar pentru infracțiunea prevăzută de art. 171 alin. (1) Cod penal avocatul solicită suspendarea executării pedepsei cu închisoarea.

5. Urmăririle penale în această cauză s-au desfășurat în perioadele 16 februarie 2019-10 februarie 2021 și 17 iunie 2019-27 octombrie 2021. Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 02 noiembrie 2021 cauzele penale au fost conexate. Prima instanță a examinat cauza în perioada 12 februarie 2021 – 05 aprilie 2022. Instanța de apel a examinat cauza între 12 octombrie 2022 - 26 aprilie 2023. Dosarul a ajuns în instanța de recurs la 28 iulie 2023.

ÎN FAPT

6. Octavian (Dan) Matcaș a fost învinuit că, la 16 februarie 2019, cu intenția de a fura, a pătruns în locuința lui Piotr Curjos din r-nul Cahul și a sustras un telefon mobil „Nokia” alb, un telefon mobil „LG” negru și două boxe, în prezența minorului D.C.. După aceasta, Matcaș i-a aplicat minorului o lovitură cu

palma peste obrazul stâng și a părăsit locul cu bunurile furate, cauzând o pagubă materială de 1.900 de lei victimei.

7. Tot el, la 17 iunie 2019, aproximativ la ora 01:00, în scopul satisfacerii poftelor sexuale, a pătruns în domiciliul lui G.Ș, și, prin constrângere fizică manifestată prin împingerea pe pat și aruncarea cu o pernă și o plapumă în ultima, contrar voinței, a efectuat cu ea un raport sexual.

8. La 05 aprilie 2022, prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central, Octavian (Dan) Matcaș a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal la patru ani și opt luni de închisoare, fără amendă, și pentru art. 171 alin. (1) Cod penal, la patru ani de închisoare. În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, instanța a stabilit pedeapsa definitivă de șase ani de închisoare în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă. Instanța a încasat din contul inculpatului în beneficiul statului cheltuielile de judecată în mărime de 4.110 de lei.

9. La 10 octombrie 2022, Octavian (Dan) Matcaș a depus apel, prin care a solicitat casarea sentinței. La 25 octombrie 2022, avocatul Vitalie Ciudin și Octavian (Dan) Matcaș au depus apel. Ei au solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Octavian (Dan) Matcaș să fie achitat de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 187 alin.(2) lit. d), e), f) Cod penal, din motiv că el nu a comis fapta incriminată. El a solicitat aplicarea mecanismului prevăzut la art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală în ceea ce privește pedeapsa stabilită în baza art. 171 alin. (1) Cod penal și reducerea pedepsei aplicate acestuia, aplicarea pedepsei minime și suspendarea executării pedepsei în temeiul art. 90 Cod penal, cu stabilirea unui termen de probațiune de un an. Apelantii susțin că sentința s-a bazat doar pe declarațiile martorului minor, care afirmă că inculpatul a furat două telefoane și a aplicat violență. Totuși, martorii Piotr Curjos și Valeriu Curjos nu confirmă faptele, iar partea vătămată nu poate dovedi care telefoane i-au fost furate. Inculpatul neagă acuzațiile, iar apărarea consideră că probele nu sunt suficiente pentru a-l condamna pentru jaf calificat. Nu există dovezi de violență sau de daune considerabile, iar pătrunderea în locuință nu a avut legătură cu jaful. În plus, procedura a fost viciată, inculpatul nefiind corect citat și neavând acces la materialele cauzei. De asemenea, raportul de expertiză biologică nu putea fi folosit, deoarece procedurile legale nu au fost respectate.

10. La 26 aprilie 2023, [Curtea de Apel Cahul](#) a admis apelurile, a casat parțial sentința în latura penală și a pronunțat o nouă hotărâre prin care Octavian (Dan) Matcaș a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, cu aplicarea art. 70 alin. (3¹) Cod penal, la patru ani și opt luni de închisoare, iar pentru infracțiunea prevăzută de art. 171 alin. (1) Cod penal, la trei ani de închisoare. În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, s-a stabilit pedeapsa definitivă de cinci ani și trei luni de închisoare în penitenciar de tip semiînchis. În rest, sentința a fost menținută. Instanța de apel a respins

argumentele apărării privind lipsa probelor și a concluzionat că violența aplicată de inculpat a fost în scopul sustragerii bunurilor, nu din alte motive. De asemenea, instanța a considerat dauna materială de 1.900 lei ca fiind considerabilă pentru partea vătămată, având în vedere venitul său. În privința circumstanței agravantă a pătrunderii în locuință, instanța a exclus această acuzație din cauza lipsei de dovezi clare privind intrarea neautorizată a inculpatului în locuința victimei. Totodată, au fost apreciate corect probele expertizelor, chiar dacă s-au observat încălcări procedurale legate de dreptul inculpatului la apărare, însă acestea nu au afectat substanțial procesul. Decizia motivată a fost pronunțată pe 23 iunie 2023.

11. La 13 iulie 2023, avocatul Vitalie Ciudin, în numele lui Octavian (Dan) Matcaș, a depus recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10), 12) și 13) Cod de procedură penală. Recurentul solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri identice celei solicitate în apel. Potrivit recursului, sentința de condamnare s-a bazat pe declarațiile martorului minor, dar tatăl acestuia a negat că ar fi fost martor la jaf. Declarațiile martorilor sunt contradictorii, iar partea vătămată nu a confirmat sustragerea unui telefon de model LG. De asemenea, acuzația de jaf cu violență nepericuloasă nu este susținută de dovezi, iar daunele cauzate nu sunt considerate semnificative. În plus, instanța nu a ținut cont de circumstanțele atenuante, cum ar fi recunoașterea vinovăției de către inculpat și comportamentul său de regret. De asemenea, s-au încălcat procedurile legale, inclusiv dreptul la apărare al inculpatului și procesul corect de audiere. Comunicarea incorectă a rapoartelor de expertiză și ridicarea mostrelor fără consimțământul celor implicați au fost, de asemenea, nereguli grave.

12. La 28 iulie 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat părților depunerea referinței la recurs. La 18 august 2023, procurorul Sergiu Crijanovschi a depus referință prin care a solicitat inadmisibilitatea recursului ca fiind vădit neîntemeiat.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

13. Cererea de recurs a fost depusă până la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeuri:

...

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- 8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde;
- 10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;
- 12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;
- 13) a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului;”

MOTIVAREA INSTANȚEI

14. Decizia motivată a instanței de apel a fost pronunțată pe 23 iunie 2023. Recursul a fost declarat pe 13 iulie 2023. Având în vedere că termenul pentru depunerea recursului era de 30 zile, recursul a fost înaintat în termen.

15. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs. De asemenea, ea nu permite instanței de recurs să verifice oportunitatea unei soluții judecătorești date de instanța de fond sau apel atât timp cât aceasta este legală (*mutatis mutandis* decizia CSJ nr. [1ra-854/2022](#), § 85). Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (*mutatis mutandis* decizia CSJ nr. [1ra-1520/2023](#), § 56).

16. Recursul se bazează pe art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10), 12) și 13) din Codul de procedură penală în vigoare până la 01 septembrie 2023. Avocatul nu specifică erorile concrete comise de instanța de apel. Recurentul nu a detaliat care motive nu au fost abordate de instanța de apel, ce elemente ale infracțiunii nu au fost întrunite sau ce norme de drept au fost aplicate incorect. Astfel, recursul nu aduce argumente noi și se limitează la expunerea aceluiași motive invocate în apel, reiterate în cererea de recurs.

17. În recurs, recurentul nu a indicat norma imperativă încălcată flagrant de instanța de apel în ceea ce privește capătul de acuzare în care se solicită achitarea (art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal). Din motivarea recursului rezultă că avocatul contestă evaluarea probelor în această parte, susținând că declarațiile minorului, Piotr Curjos și Valeriu Curjos nu sunt suficiente pentru constatarea vinovăției condamnatului în comiterea acestei infracțiuni. Această poziție a fost respinsă de instanța de apel.

18. Instanța de apel a examinat probele prezentate de prima instanță și a concluzionat că vinovăția lui Matcaș este demonstrată fără îndoială în comiterea infracțiunilor de jaf. Ea a stabilit că, pe 16 februarie 2019, condamnatul a furat din locuința părții vătămate, Piotr Curjos, un telefon mobil și două boxe, aplicând violență nepericuloasă asupra martorului Dumitru Curjos. Decizia instanței s-a bazat pe declarațiile lui Piotr Curjos (vol. I, f.d. 158, vol. III, f.d. 8-9), corelate cu

cele ale martorilor Valeriu Curjos (vol. I, f.d. 160) și Dumitru Curjos (vol. I, f.d. 161), procesul-verbal de consemnare a plângerii din 16 februarie 2019 (vol. I, f.d. 3), și procesul-verbal de cercetare la fața locului (vol. I, f.d. 7), care au confirmat că Matcaș a comis sustragerea. Instanța de apel a respins argumentele apărării referitoare la lipsa probelor, considerând că violența exercitată asupra martorului Dumitru Curjos a fost legată de scopul de a sustrage bunurile (două telefoane și două boxe), și nu de refuzul acestuia de a consuma alcool cu ultimul. Totuși, instanța de apel a exclus circumstanța agravantă a „pătrunderii în locuință” din acuzația de jaf, întrucât nu au fost prezentate dovezi clare în acest sens. Un alt aspect important a fost diferența între modelele telefoanelor sustrase, care nu corespund în relatările de la urmărirea penală și cele de la instanța de fond. În această privință, instanța de apel a precizat că aceste divergențe nu reprezintă un temei pentru achitarea inculpatului pe acest capăt de acuzare, deoarece partea vătămată a confirmat sustragerea a două telefoane, unul dintre care a fost reflectat greșit în materialele urmăririi penale. Martorul Piotr Curjos a declarat că, după ce telefoanele au fost sustrase, a văzut la inculpat cele două telefoane, unul ce îi aparținea lui și unul ce îi aparținea fiului său, care a fost agresat de inculpat la comiterea sustragerii. Instanța de apel de asemenea a analizat argumentele cu privire la încălcările procedurale. Prin urmare, argumentele recursului pe acest capăt de învinuire (art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal) este vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel a motivat corespunzător decizia sa.

19. Apărarea nu contestă vinovăția pe infracțiunea prevăzută de art. 171 alin. (1) Cod penal, însă nu este de acord cu aplicarea unei pedepse reale cu închisoarea, pe care o consideră prea severă. Interpretarea sistemică a temeiurilor de recurs sugerează că orice critică adusă motivării pedepsei aplicate de judecător urmează a fi examinată prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală. Art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală se referă la individualizarea pedepsei contrar prevederilor legale. Din alin. (1) al acestui articol rezultă că în recurs sunt reparate doar „erorile de drept”. Prin urmare, doar în cazul individualizării sancțiunii contrar prevederilor legale există temeiul de recurs prevăzut de pct. 10). Asemenea argumente nu au fost invocate. Aplicarea art. 90 Cod penal ține de discreția judecătorului. Instanța poate admite recursul în temeiul pct. 10), doar atunci când nu sunt întrunite condițiile legale pentru aplicarea art. 90 Cod penal. Asemenea argumente nu au fost invocate. Ponderea circumstanțelor atenuante sau agravante la stabilirea pedepsei ține de examinarea fondului cauzei, care, de regulă, nu este examinat în recurs de către Curtea Supremă de Justiție. Curtea Supremă de Justiție reiterează că art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală a fost aplicat în mod similar în cauzele nr. [1ra-405/2023](#), [1ra-674/2023](#), [1ra-1008/2023](#), [1ra-1038/2023](#), [1ra-1459/2023](#), [1ra-1576/2023](#), [1ra-1583/2023](#) ș.a. și ea va urma această abordare în viitor.

20. Recurentului solicită reducerea pedepsei aplicate condamnatului, în temeiul prevederilor art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală. În decizia nr. [1ra-854/2022](#), § 121, Curtea Supremă de Justiție a menționat că aplicarea art. 385

Cod de procedură penală nu ține de individualizarea pedepsei. Prin urmare, modul de aplicare a acestei norme nu poate fi invocat prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

21. Avocatul a invocat drept temei de recurs și art. 427 alin. (1) pct. 8), 12 și 13) Cod de procedură penală, însă nu a detaliat erorile de drept sau de fapt care ar justifica aplicarea acestuia. Prin urmare, în această parte, recursul e vădit neîntemeiat.

22. Din motivele expuse supra, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 3) și 4) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul avocatului Vitalie Ciudin împotriva deciziei Curții de Apel Cahul din 26 aprilie 2023.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Vladislav Gribincea